

Prv ý s o u d provedl zápis firmy V., společnosti s ručením obmezeným, v obchodním rejstříku. Rekursní soud zamítl přihlášku k zápisu společnosti do obchodního rejstříku. Důvody: Ze snímku notářského spisu o zřízení společnosti s ručením obmezeným je zřejmo, že tato společnost byla zřízena Dr. J. H., notářem, a ing. M. B. a že notářský spis byl sepsán Dr. A. K., kandidátkou notářství a náměstkem notáře Dr. J. H., ustanoveným dekretem krajského soudu civilního. Náměstek notáře všechna jednání notáře obstarává na místě jeho (§ 123 zákona č. 75/76 ř. z.) a proto uvedený notářský spis, sepsaný náměstkem notáře Dr. J. H., jest pokládati za jeho jednání. Avšak notář nesmí sepsati notářský spis, kterým zřizuje sám společnost s ručením obmezeným, a nesmí tak učiniti ani náměstek ve věci svého chefa (§ 33 cit. zák.); listina přes to zřízená nemá moci veřejné listiny. O smlouvě společenské nebyla zřízena notářská listina, listina předložená nevyhovuje předpisu zákona (§§ 3, 1. odst. č. 1 a 4, 3. odst. zák. č. 58/06 ř. z.) a proto nelze podle ní povolití zápis do obchodního rejstříku (§§ 9 odst. 1, 2 č. 1 a 2 cit. zák.), jinak by usnesení bylo zmatečné (§§ 43 a 87 téhož zákona). Prvý soud měl zkoumati úplnost a zákonitost přihlášky a společenské smlouvy a předpoklad zápisu (§ 11 téhož zákona). Napadené usnesení zákonu pro nedostatek notářské listiny nevyhovuje, pročež bylo přihlášku k zápisu zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Nejvyšší soud v rozhodnutí č. 3416 sb. n. s. zaujal stanovisko, že náměstek notářův, který má podle § 123 not. ř. předsebráti na místě notáře všechny jeho úkony a má dále vésti jeho jednací rejstříky a záznamy, i když samostatně vede notářskou agendu, reprezentuje notáře a jest považovati úkony náměstka notáře za úkony samého notáře. Dovolací soud nemá důvodu, by se od této zásady odchýlil v souzeném případě, zejména, když náměstek notářův, nejso samostatným notářem, musil při něm použiti podle třetího odstavce § 123 not. ř. na notářském spisu úřední pečeti notáře Dr. H., jež tvoří podstatnou část notářského spisu (§ 68 h not. ř.). Právem proto rekursní soud se zřetelem na předpisy § 33 not. ř. neuznal notářský spis sepsaný náměstkem notáře o smlouvě společenské uzavřené mezi notářem Dr. J. H. a inž. M. B. za způsobitou listinu, aby na jejím základě mohl býti povolen zápis do obchodního rejstříku s hlediska § 4 odst. 2 a § 9 č. 1 zák. č. 58/06 ř. z., třebaže zevně vyhovovala předpisům § 68 not. zák.

Čís. 14069.

I když k indosamentu nebyla připojena doložka podle § 15 (1) směn. zák., lze usouditi hledíc k účelu a zájmu, jaký byl indosament sledován, že šlo ve skutečnosti o rubopis zmocňovací a že rubopis tak, jak byl učiněn na směnce, stal se na oko. V takovém případě přísluší směnečnickému dlužníku i proti indosatři námitky, jež měl proti indosantovi.

V námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu uplatnili žalovaní především, že žalobce Josef S. podle vnitřní úmluvy s indosantkou firmou B. F. jest pouhým indosatářem k inkasu, a sice proto, by žalovaným bylo znemožněno vznést námitky proti indosantu. Prv ý s o u d ponechal směnečný platební příkaz v platnosti z těchto důvodů: Směnka neobsahuje žádné doložky ve smyslu § 15 směn. zák. B. F. indosoval zažalovanou směnku na žalobce proto, že týž jest jeho přítelem, že oba jsou ve S. záložně, jejímž členem správní rady jest B. F. a má u ní účet. Žalobce jest ředitelem této. B. F. měl zájem na tom, aby směnka byla na žalobce převedena proto, aby nemusil sám žalovati. Žalobce o podkladu směnky neinformoval. Podle § 87 směn. zák. může směnečný dlužník činiti jen takové námitky, které plynou ze směnečného práva samého, nebo které mu přísluší bezprostředně proti tomu, kdo žaluje. Směneční námitky vznesené žalovanými neobsahují ani jedné námitky absolutní, nýbrž jsou námitkami relativními, směřujícími proti osobě vystavitele směnky, nikoli proti žalobci. Tyto námitky mohla by žalovaná strana uplatňovati vůči žalobci pouze, kdyby prokázala, že směnečný věřitel při nabytí směnky věděl o těchto důvodných námitkách a přece ve škodném úmyslu směnky nabyl (exceptio doli). Žalobce však v době nabytí směnky nevěděl vůbec nic o tom, zda směnka pozůstává po právu, a žalování vůbec ani netvrdí, že žalobce o jejich námitkách věděl v době nabytí směnky, nýbrž tvrdí pouze, že o tom věděl v době podání žaloby. Ale ani tuto okolnost nepodařilo se jím prokázati stejně jako tvrzení, že žalobce byl sjednán pouze jako indosatář k inkasu podle vnitřní úmluvy s B. F-em. Z uvedeného vyplývá, že námitky žalovanou stranou vznesené jsou podle § 87 směnečného zákona vůči žalobci nepřipustné a nelze je uplatňovati. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalovaných zrušil rozsudek prvního soudu, jemuž uložil nové jednání a rozhodnutí. D ů v o d y: Ze zjištění prvního soudu jde jasně na jevo, že podle úmluvy výstavce a žiranta sporné směnky se žalující žiratářem byl rubopis učiněn na oko a jde v skutku jen o rubopis zmocňovací. Rubopis ten nemá plných účinků § 9 směn. zákona s důsledky § 87 směn. zák., nýbrž převádějí se v něm pouze práva žirantova tak, že žiratář představuje pouze osobu žirantovu. Jsou pak proti žalobci přípustny všechny námitky akceptantů, jež jsou příslušny proti výstavci (žirantovi). V tom směru jest odvolání vytýkající nesprávný názor prvního soudu odůvodněno a námitka, že žalobce jest pouhým indosatářem k inkasu a že proti němu z toho důvodu jsou přípustny námitky žalovaným proti výstavci směnky příslušející (tedy námitky indosamentu na oko) ukázala se oprávněnou. Při odchýlném právním nazírání odvolacího soudu bude ovšem nutno zjistiti, zda další námitky žalovaných jsou odůvodněny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y :

Je sice pravda, že podle znění směnky, jež nemá doložky podle § 15 (1) směn. zák., šlo by o vlastní indosament podle §§ 9, 10 směn. zák., avšak, přihlíží-li se ke skutkovým zjištěním nižších soudů, za kterých došlo k převodu směnky na žalobce, zejména, hledí-li se k účelu a zájmu, jaký tím byl indosantem sledován, nepochybil odvolací soud,

jestliže usoudil, že tu běželo ve skutečnosti o rubopis zmocňovací a že rubopis tak, jak byl učiněn na směnce, byl jen zdánlivý a tedy na oko mezi indosantem a indosatářem. V takovém případě přísluší směnečnému dlužníku též proti indosatáři námitky, jaké měl proti indosantovi, jak praxí uznáno (rozh. 9119, 6157 sb. n. s.); vyžaduje to poctivost a víra v obchodování, aby směnečný dlužník nebyl pod záminkou vlastního indosamentu, jenž však ve skutečnosti takovým nebyl, vyloučen se svými námitkami. Poukaz rekurentův na rozhodnutí čís. 12845 sb. n. s. tu nedopadá, poněvadž v něm nešlo o uplatněnou námitku, jaká byla v souzeném případě předmětem rozhodování.

Čís. 14070.

Nelze přisouditi náhradu za ušlý zisk, jehož lze docílit jen bezprávným zásahem do majetkových práv třetích osob.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1935, Rv I 2055/32.)

Žalovaný podal u okresního úřadu v Pl. na žalobce stížnost pro porušení vzorkového práva k čističům podlah, jež žalobce vyráběl a prodával. Okresní úřad v Pl. k této stížnosti cističe, pokud byly v prodejních místnostech žalobcových v Pl. podle § 24 patentu ze dne 7. prosince 1858 čís. 237 ř. z. zabavil. Žalobu žalovaného pro porušení vzorkového práva magistrát hlavního města P. prohlásil za bezpředmětnou a trestní řízení proti žalobci na jejím základě zahájené zastavil. Žalobce se pak domáhal náhrady škody a ušlého zisku a opíral žalobu o to, že zákroky žalovaného mu bylo zabráněno v další obchodní činnosti a způsobena mu byla hanba a příkoří. N i ž š í s o u d y uznaly žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Je ovšem pravda, že žalobce, vyráběje předmět, jenž byl patentován a jehož vzorek byl chráněn pro J. B., jednal bezprávně, jednal však bezprávně i žalovaný, když vyráběl stejný předmět a vymohl si pro něj ochranu vzorku. Tuto protiprávnost může však proti oběma uplatňovati jen J. B., nemůže se jí však dovolávati žalovaný proti žalobci, poněvadž proti němu právo na ochranu známky nebo vzorku, pokud jde o sporné čističe, nemá a nemohl tedy býti na svých právech odpůrcem zkrácen. Odvolateli jest dáti za pravdu, že ani jeho dopisy, ani jeho stížnost na odpůrcovo jednání o sobě nebránily odpůrci, by ve výrobě a v prodeji čističů nepokračoval, neboť dopisy ty mají v podstatě týž význam, jako upomínka ve sporu, a na odvolatelovu stížnost jest hleděti jako na žalobu. A jako upomínka a žaloba o sobě neberou žalovanému právo, jež je předmětem sporu, tak ani ony dopisy a stížnost odvolatelova nezbavovaly ještě odpůrce práva, aby čističe dále vyráběl a prodával do doby, než bude o stížnosti rozhodnuto. Teprve na tomto rozhodnutí závisí osud práva, o které se vede spor. Proto, kdyby se byl odvolatel omezil jen na upomínku a na stížnost, nemohl by se odpůrce žalobou dodělati úspěchu. Na to se však odvolatel neomezil, nýbrž šel dále a vydobyl si proti odpůrci prozatimní opatření ve smyslu ustanovení § 24 patentu ze dne 7. prosince 1858 čís. 237 ř. z., kterým bylo citelně zasáhnuto do okruhu práv odpůrcových. Poněvadž však toto prozatimní opatření vzhledem k výsledku ří-